

31990L0088

10.3.1990

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 61/14

SMERNICA RADY

z 22. februára 1990,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 87/102/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru

(90/88/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 100a,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

v spolupráci s Európskym parlamentom ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže článok 5 smernice Rady 87/102/EHS ⁽⁴⁾ zabezpečuje v spoločenstve zavedenie metódy alebo metód výpočtu ročnej percentuálnej miery za spotrebiteľský úver;

keďže s cieľom podpory vytvorenia a fungovania vnútorného trhu a s cieľom zabezpečenia vysokého stupňa ochrany spotrebiteľa je žiaduce, aby sa v celom spoločenstve používala jednotná metóda výpočtu uvedenej ročnej percentuálnej miery;

keďže s cieľom zavedenia takejto metódy a v súlade s definíciou celkových úverových nákladov pre spotrebiteľa je žiaduce, aby sa vypracoval jednotný matematický vzorec pre výpočet ročnej percentuálnej miery a pre stanovenie nákladových položiek úveru, ktoré sa použijú pri tomto výpočte, a to tak, že sa uvedú náklady, ktoré sa nemusia zohľadňovať;

keďže tie členské štáty, ktoré pred oznámením tejto smernice uplatňovali právne predpisy umožňujúce používanie iného matematického vzorca na výpočet ročnej percentuálnej miery, môžu v priebehu prechodného obdobia naďalej uplatňovať tieto právne predpisy;

keďže pred uplynutím prechodného obdobia a s ohľadom na získané skúsenosti Rada prijme na základe doporučenia Komisie rozhodnutie, ktoré v spoločenstve umožní používanie jednotného matematického vzorca;

keďže je žiaduce, aby sa v prípade potreby zaviedli určité predpoklady pre výpočet ročnej percentuálnej miery;

keďže z dôvodu zvláštného charakteru úverov zaistených hypotékou na nehnuteľnostiach je žiaduce, aby bol takýto úver aj naďalej čiastočne vyňatý spod pôsobnosti ustanovení tejto smernice;

keďže by sa mali šíriť informácie, ktoré sa musia spotrebiteľovi oznámiť písomne vo forme písomnej zmluvy,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 87/102/EHS sa mení a dopĺňa takto:

1. V článku 1 odsek 2 sa písm. d) a e) nahrádzajú takto:

„d) ‚celkové úverové náklady pre spotrebiteľa‘ sú všetky náklady, vrátane úroku a iných poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za úver.“;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 155, 14.6.1988, s. 10.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 96, 17.4.1989, s. 87 a Ú. v. ES C 291, 20.11.1989, s. 50.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 337, 31.12.1988, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 42, 12.2.1987, s. 48.

„e) ‚ročnú percentuálnu mieru‘ predstavujú celkové úverové náklady pre spotrebiteľa vyjadrené vo forme ročného percentuálneho podielu z hodnoty poskytnutého úveru a vypočítané v súlade s článkom 1a“.

2. Vkladá sa nasledujúci článok:

„Článok 1a

1. a) Ročná percentuálna miera, ktorá sa na ročnom základe rovná súčasnej hodnote všetkých súčasných alebo budúcich záväzkov (pôžičiek, splátok a poplatkov) dohodnutých medzi veriteľom a dlžníkom, sa vypočíta podľa matematického vzorca uvedeného v prílohe II.

b) Štyri príklady metódy výpočtu sú uvedené v prílohe III ako vzor.

2. S cieľom výpočtu ročnej percentuálnej miery sa určia ‚celkové úverové náklady pre spotrebiteľa‘ tak, ako sú definované v článku 1 ods. 2 písm. d) s výnimkou nasledujúcich výdavkov:

i) náklady, ktoré platí dlžník za nedodržanie niektorého zo svojich záväzkov stanovených v zmluve o úvere;

ii) iné náklady ako nákupná cena, ktoré musí spotrebiteľ uhradiť pri nákupe tovaru alebo služieb bez ohľadu na to, či sa za transakciu platí v hotovosti alebo na úver;

iii) poplatky za prevod peňazí a poplatky za vedenie účtu určeného pre príjem platieb na splácanie úveru, úroku a iných poplatkov, s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá vo veci riadnu slobodu voľby a keď sú tieto poplatky mimoriadne vysoké; toto ustanovenie sa však nevzťahuje na poplatky za výber takýchto splátok, či platieb nezávisle od toho, či sa realizuje v hotovosti, alebo iným spôsobom;

iv) príspevky za členstvo v spolkoch alebo skupinách, ktoré vyplývajú z iných dohôd ako zo zmluvy o úvere, aj keď tieto príspevky majú vplyv na úverové podmienky;

v) náklady na poistenie alebo záruky; avšak patria sem platby, ktoré sú určené na zaistenie platby veriteľovi v prípade úmrtia, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa, a to v rovnakej alebo menšej hodnote ako je celková výška úveru spolu s príslušným úrokom a inými poplatkami, ktoré musí veriteľ stanoviť ako podmienku poskytnutia úveru.

3. a) V prípadoch, keď úverové transakcie uvedené v tejto smernici podliehajú ustanoveniam vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sú v platnosti 1. marca 1990

a ktoré stanovujú maximálne ročné percentuálne miery za tieto transakcie a v prípadoch, keď tieto ustanovenia umožňujú, aby do tohto maxima neboli zahrnuté iné štandardné náklady, ktoré nie sú uvedené v bodoch i) až v) odseku 2, nesmú členské štáty výhradne v súvislosti s týmito transakciami zahŕňať vyššie uvedené náklady do výpočtu ročnej percentuálnej miery, ako je to stanovené v tejto smernici, a to za podmienky, že v prípadoch uvedených v článku 3 a v zmluve o úvere existuje požiadavka, aby bol spotrebiteľ informovaný o príslušnej čiastke a o jej zahrnutí do platieb, ktoré sa budú realizovať.

b) Členské štáty nesmú naďalej uplatňovať ustanovenia písmena a) odo dňa, keď v spoločenstve vstúpi do platnosti jednotný matematický vzorec pre výpočet ročnej percentuálnej miery podľa ods. 5 písm. c)

4. a) Ročná percentuálna miera sa vypočíta v dobe uzatvárania zmluvy o úvere bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 3 o reklame a zvláštnych ponukách.

b) Výpočet sa zrealizuje za predpokladu, že zmluva o úvere je platná pre dohodnuté obdobie a že veriteľ a spotrebiteľ dodržiavajú svoje záväzky za dohodnutých podmienok a v dohodnutých lehotách.

5. a) Ako prechodné opatrenie a bez ohľadu na ustanovenia odseku 1 písm. a) môžu členské štáty, ktoré pred 1. marcom 1990 uplatňovali ustanovenia, podľa ktorých sa mohol pre výpočet ročnej percentuálnej miery používať iný matematický vzorec ako vzorec uvedený v prílohe II, naďalej používať tento vzorec na svojom území v priebehu troch rokov počnúc 1. januárom 1993.

Členské štáty prijímú vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa na ich území pre výpočet ročnej percentuálnej miery používal len jeden matematický vzorec.

b) Šesť mesiacov pred uplynutím lehoty stanovenej v písm. a) Komisia predloží Rade správu s priloženým návrhom, ktorý s ohľadom na získané skúsenosti umožní používať pre výpočet ročnej percentuálnej miery jediný matematický vzorec v celom spoločenstve.

c) Rada prijme na základe návrhu Komisie kvalifikovanou väčšinou rozhodnutie do 1. januára 1996.

6. V prípade úverových zmlúv obsahujúcich klauzuly povolujuce odchýlky v úrokovej miere a vo výške alebo úrovni iných platieb obsiahnutých v ročnej percentuálnej miere, avšak nevyčísliteľné v dobe výpočtu tejto miery, sa ročná percentuálna miera vypočíta s predpokladom, že úrok a iné platby zostávajú pevne stanovené a budú sa uplatňovať až do ukončenia platnosti zmluvy o úvere.

7. Kde je to potrebné, je možné pri výpočte ročnej percentuálnej miery vychádzať z týchto predpokladov:

- ak zmluva nešpecifikuje hornú hranicu úveru, výška poskytnutého úveru sa rovná čiastke stanovenej príslušným členským štátom, pričom sa neprekročí hodnota 2 000 ECU,
- ak nie je pevne stanovený splátkový kalendár a nie je možné odvodiť ho z podmienok zmluvy a z prostriedkov pre splácanie poskytnutého úveru, za dobu trvania úveru sa považuje jeden rok,
- ak nie je špecifikované iné, tak v prípadoch, keď zmluva stanovuje viac ako jednu dobu splatnosti, úver sa poskytne a platby na jeho splácanie sa zrealizujú v najbližšej lehote stanovenej v zmluve“.

3. Článok 2 ods. 3 sa nahrádza takto:

„3. Ustanovenia článku 1a a článkov 4 až 12 sa nevzťahujú na zmluvy o úvere alebo na zmluvy sľubujúce poskytnutie úveru zaistené hypotékou na nehnuteľnosť, pokiaľ takéto zmluvy už nie sú vylúčené z pôsobnosti tejto smernice ustanovením ods. 1 písm. a).“

4. K článku 4 ods. 2 sa vkladá tento pododsek:

- „c) údaje o výške, počte a frekvencii alebo dátumoch platieb, ktoré musí spotrebiteľ zrealizovať s cieľom splácania úveru, ako aj úrokových platieb a iných poplatkov; podľa možnosti sa uvedie aj celková čiastka týchto platieb;
- d) údaje o nákladových položkách uvedených v článku 1a ods. 2, s výnimkou výdavkov spojených s porušením zmluvných záväzkov, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu

ročnej percentuálnej miery, ale ktoré musí spotrebiteľ za daných okolností zaplatiť, spolu so špecifikáciou týchto okolností. V prípadoch, keď je známa presná výška týchto položiek, musí sa táto hodnota uviesť; v opačnom prípade sa podľa možnosti uvedie metóda výpočtu alebo čo najpresnejší odhad“.

5. Článok 5 sa vypúšťa.

6. Z prílohy sa stáva príloha I a k odseku 1 sa pridá tento bod:

- „ix) záväzkov spotrebiteľa zachovať určitú čiastku peňazí, ktorú musí uložiť na zvláštny účet“.

7. K smernici sa pridávajú prílohy II a III.

Článok 2

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 31. decembra 1992. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 22. februára 1990

Za Radu
predseda

D. J. O'MALLEY

PRÍLOHA

„PRÍLOHA II

ZÁKLADNÁ ROVNICA VYJADRUJÚCA EKVIVALENCIU PÔŽIČIEK NA JEDNEJ STRANE A SPLÁTOK A POPLATKOV NA STRANE DRUHEJ

Význam písmen a symbolov:

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}$$

K je číslo pôžičky

K' je číslo splátky alebo platby poplatkov

A_K je výška pôžičky číslo K

$A'_{K'}$ je výška splátky číslo K'

predstavuje sčítanie

m je číslo poslednej pôžičky

m' je číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov

t_K je interval, vyjadrený v rokoch a zlomkoch roku, medzi dátumom pôžičky č. 1 a dátumami nasledujúcich pôžičiek č. 2 až m

$t_{K'}$ je interval, vyjadrený v rokoch a zlomkoch roku, medzi dátumom pôžičky č. 1 a dátumami splátok alebo platieb poplatkov č. 1 až m'

i je percentuálna miera, ktorá sa môže vypočítať (algebraicky, postupnými aproximáciami alebo pomocou počítačového programu) v prípadoch, keď sú ostatné položky rovnice známe z dohody alebo iným spôsobom.

Poznámky

- Čiastky platené obidvomi stranami v rozličných okamihoch nemusia byť nevyhnutne rovnaké a nemusia byť nevyhnutne platené v rovnakých intervaloch.
- Počiatočným dátumom bude dátum prvej pôžičky.
- Časové intervaly použité pri výpočte sa vyjadrujú v rokoch alebo v zlomkoch roku.

PRÍLOHA III
PRÍKLADY VÝPOČTOV

Prvý príklad

Požičaná čiastka $S = 1\,000$ ECU.

Je splatená jedinou splátkou vo výške $1\,200$ ECU, zaplatenou 18 mesiacov, t. j. $1,5$ roku, po dátume pôžičky.

Máme rovnicu

$$1000 = \frac{1200}{(1+i)^{1,5}}$$

alebo $(1+i)^{1,5} = 1,2$

$1+i = 1,129243\dots$

$i = 0,129243\dots$

Táto čiastka sa zaokrúhli smerom nadol na $12,9\%$ alebo $12,92\%$ podľa toho, či oficiálna, alebo obvyklá prax umožňuje zaokrúhľovanie percent na prvé alebo druhé desatinné miesto.

Druhý príklad

Dohodnutá čiastka je $S = 1\,000$ ECU, ale veriteľ si ponecháva 50 ECU za prieskum a správne náklady, takže výška pôžičky je v skutočnosti 950 ECU; tak, ako v prvom príklade sa čiastka $1\,200$ ECU splatí 18 mesiacov po dátume pôžičky.

Máme rovnicu $950 = \frac{1\,200}{(1+i)^{1,5}}$

$$\text{alebo } (1+i)^{1,5} = \frac{1200}{950} = 1,263157\dots$$

$1+i = 1,16851\dots$

$i = 0,16851\dots$ zaokrúhlené na $16,9\%$ alebo $16,85\%$.

Tretí príklad

Pôžička predstavuje $1\,000$ ECU a je splatná v dvoch splátkach po 600 ECU po jednom a po dvoch rokoch.

Máme rovnicu $1000 = \frac{600}{1+i} + \frac{600}{(1+i)^2}$;

tá sa rieši algebricky a výsledok je $i = 0,1306623$, zaokrúhlené na $13,1\%$ alebo $13,07\%$.

Štvrtý príklad

Požičaná čiastka predstavuje $1\,000$ ECU a dlžník má splácať:

Po troch mesiacoch (0,25 roku)	272 ECU
Po šiestich mesiacoch (0,50 roku)	272 ECU
Po dvanástich mesiacoch (1 rok)	544 ECU
Spolu	1 088 ECU

Máme rovnicu:

$$1000 = \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,50}} + \frac{544}{1+i}$$

Táto rovnica umožňuje, aby sa výpočet i vykonal postupnými aproximáciami, čo sa dá naprogramovať na vreckovej kalkulačke.

Výsledok je:

$i = 0,1321$, zaokrúhlené na $13,2$ alebo $13,21\%$.